EUROOPA
KOMISJON

LIIDU VÄLISASJADE
JA JULGEOLEKUPOLIITIKA
KÕRGE ESINDAJA

Brüssel, 7.6.2016
JOIN(2016) 26 final

2016/0166 (NLE)

Ühisettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Kasahstani Vabariigi vahelise laiendatud partnerlus- ja koostöölepingu sõlmimise kohta

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

Lisatud ettepanek kujutab endast õiguslikku vahendit laiendatud partnerlus- ja koostöölepingu sõlmimiseks ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Kasahstani Vabariigi vahel (edaspidi „leping”).

Euroopa Liidu (EL) ja Kasahstani Vabariigi (Kasahstan) praegused suhted rajanevad partnerlus- ja koostöölepingul, millele kirjutati alla Brüsselis 23. jaanuaril 1995 ja mis jõustus 1999. aasta juunis.

13. aprillil 2011 võttis nõukogu vastu otsuse, millega volitati Euroopa Komisjoni pidama läbirääkimisi Euroopa Liidu ja Kasahstani vahelise laiendatud partnerlus- ja koostöölepingu üle. Läbirääkimisi lepingu üle alustati 2011. aasta juunis ning EL ja Kasahstan parafeerisid lepingu 20. jaanuaril 2015. Pärast lepingu Euroopa Liidu nimel allkirjastamist ja selle ajutist kohaldamist käsitleva nõukogu otsuse vastuvõtmist 26. oktoobril 2015 kirjutati lepingule 21. detsembril 2015 alla, eeldusel et see hiljem sõlmitakse.

Lepinguga süvendatakse märgatavalt ELi poliitilist ja majanduslikku kohalolekut Kesk-Aasias. Lisaks tugevdatakse lepinguga poliitilist dialoogi ja parandatakse koostööd paljudes valdkondades eesmärgiga muuta ELi ja Kasahstani kahepoolsed suhted tulemuslikumaks.

Leping sisaldab ELi standardsätteid inimõiguste, Rahvusvahelise Kriminaalkohtu, massihävitusrelvade, väike- ja kergrelvade ning terrorismivastase võitluse kohta. Samuti sisaldab see sätteid koostöö kohta sellistes valdkondades nagu tervishoid, keskkond, kliimamuutused, energeetika, maksundus, haridus ja kultuur, tööhõive ja sotsiaalküsimused, teadus ja tehnoloogia ning transport. Lisaks hõlmatakse sellega õiguskoostöö ja õigusriigi küsimused ning võitlus rahapesu, terrorismi rahastamise, organiseeritud kuritegevuse ja korruptsiooni vastu.

Leping sisaldab kaubandust käsitlevat mahukat jaotist, milles on sätestatud olulised kohustused kaubanduspoliitika eri valdkondades. Viimaste eesmärk on parandada Kasahstani ettevõtluse regulatiivset keskkonda, mis oleks ELi ettevõtjatele majanduslikult väga kasulik.

Euroopa Liit ja Kasahstani Vabariik rääkisid lepingu üle läbi ja parafeerisid selle liidu lepinguna. Kuna Euroopa Liidu liikmesriigid eelistasid ühehäälselt segalepingut, lepiti kokku muuta vastavalt lepingu parafeeritud teksti ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja Euroopa Komisjoni ühisettepanekut võtta vastu nõukogu otsus lepingu allkirjastamise ja ajutise kohaldamise kohta. Euroopa Komisjon vastas sellele järgmise avaldusega:

„Arvestades Kasahstaniga sõlmitava laiendatud partnerlus- ja koostöölepingu poliitilist ja majanduslikku tähtsust, rõhutab komisjon lepingu kiire allakirjutamise ja ratifitseerimise olulisust. Komisjon kordab veel kord oma seisukohta, et käesoleval juhul ei ole nn segaleping õiguslikult vajalik ja et kõik lepinguga hõlmatud küsimused kuuluvad ELi pädevusse. Seepärast avaldab komisjon kahetsust, et liikmesriigid soovivad Kasahstaniga sõlmitava laiendatud partnerlus- ja koostöölepingu allakirjutamist ja ratifitseerimist nn segalepinguna.

Komisjon säilitab oma seisukoha seoses tulevikus rahvusvahelise lepingu olemusega seotud õigusaktide esitamisega.“

Pärast lepingu Euroopa Liidu nimel allkirjastamist ja selle ajutist kohaldamist käsitleva nõukogu otsuse vastuvõtmist kirjutasid Euroopa Liit ja Kasahstani Vabariik sellele segalepinguna alla.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

• Õiguslik alus

Õiguslik alus „tuleb valida objektiivsete näitajate alusel, nagu õigusakti eesmärk ja sisu, mida saab kohtulikult kontrollida“[1]. Meetme õigusliku aluse valikul lähtutakse meetme peamisest eesmärgist. Selliste sätete jaoks, millega peamist eesmärki täiendatakse, ei ole vaja eraldi õiguslikku alust. Kui meetmel puudub vaid üksainus peamine eesmärk, võib see põhineda mitmel õiguslikul alusel,[2] tingimusel et eri õiguslikest alustest tulenevad otsustamismenetlused on omavahel kooskõlas.

Nagu on kirjeldatud lepingu artiklis 2 „Käesoleva lepingu eesmärgid”, pannakse lepinguga alus lepinguosaliste tugevdatud partnerlusele ja koostööle, mis põhineb nende ühistel huvidel. Lepingu eesmärk on arendada selle osaliste suhteid kõigis lepingu kohaldamisvaldkondades. Selline koostöö on lepinguosaliste osalusel toimuv protsess, mis edendab üleilmset ja piirkondlikku rahu ja stabiilsust ning majandusarengut ning mis lähtub põhimõtetest, mida lepinguosalised on kohustunud järgima ka vastavalt oma rahvusvahelistele, eelkõige ÜRO ja OSCE raames võetud kohustustele.

Lepingu sisu võib jaotada kolmeks põhiosaks:

– *Poliitiline dialoog ja koostöö välis- ja julgeolekupoliitika valdkonnas.* I jaotis „Lepingu üldpõhimõtted ja eesmärgid“ ning II jaotis „Poliitiline dialoog; koostöö välis- ja julgeolekupoliitika valdkonnas“. II jaotises on sätted poliitilise dialoogi, demokraatia ja õigusriigi, välis- ja julgeolekupoliitika, kosmosejulgeoleku, rahvusvahelisele üldsusele muret tekitavate raskete kuritegude, konfliktide ennetamise ja kriisiohjamise ning terrorismivastase võitluse kohta.

– *Kaubandus ja äri.* III jaotis „Kaubandus ja äri“ sisaldab sätteid kaubavahetuse, tolli, tehniliste kaubandustõkete, sanitaar- ja fütosanitaarküsimuste, teenuskaubanduse ja ettevõtete asutamise, kapitali liikumise ja maksete, intellektuaalomandi, riigihangete, tooraine ja energia, kaubanduse ja jätkusuutliku arengu, konkurentsi ning kaubandusvaidluste lahendamise kohta.

– *Valdkondlik koostöö.* IV jaotis „Koostöö majandusarengu ja jätkusuutliku arengu valdkonnas“; V jaotis „Koostöö vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneval alal“; VI jaotis „Muu koostööpoliitika“; VII jaotis „Finants- ja tehniline koostöö“. Nendes jaotistes on esitatud sätted, mis käsitlevad koostööd paljudes valdkondades, nagu ränne, keskkond, maksustamine, transport, haridus, infoühiskond, põllumajandus ja maaelu arendamine.

---

[1] Kohtuasi C-155/07, parlament *vs.* nõukogu, punkt 34.
[2] Kohtuasi C-490/10, parlament *vs.* nõukogu, punkt 46.

Käesolev ettepanek võtta vastu nõukogu otsus lepingu sõlmimise kohta põhineb Euroopa Liidu lepingu artiklil 37 ning Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklitel 207 ja 209 koostoimes ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 6 punktiga a ja artikli 218 lõike 8 teise lõiguga.

Õiguslik laad

Lepinguga luuakse institutsiooniline raamistik, mille moodustavad koostöönõukogu, koostöökomitee ja parlamentaarne koostöökomitee (vt VIII jaotis „Institutsiooniline raamistik“ ja IX jaotis „Üld- ja lõppsätted“). Samuti kehtestatakse sellega vaidluste lahendamise kord, mida kasutatakse juhul, kui üks lepinguosaline ei täida oma lepingujärgseid kohustusi.

Leping on sõlmitud määramata tähtajaks ning kumbki lepinguosaline võib selle lõpetada kuuekuise etteteatamisajaga.

Lepingu jõustumise järel asendatakse sellega ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Kasahstani Vabariigi vaheline partnerlus- ja koostööleping, millele kirjutati alla 23. jaanuaril 1995.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

Nõukogu on hoitud kursis läbirääkimiste kõikide etappidega ning temaga on konsulteeritud Ida-Euroopa ja Kesk-Aasia töörühma ning kaubanduspoliitika komitee raames.

Euroopa Parlamenti on läbirääkimiste käigust samuti vahetult ja täielikult teavitatud.

2016/0166 (NLE)

Ühisettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Kasahstani Vabariigi vahelise laiendatud partnerlus- ja koostöölepingu sõlmimise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artiklit 37,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikleid 207 ja 209 koostoimes artikli 218 lõike 6 punktiga a ja artikli 218 lõike 8 teise lõiguga,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ühisettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi nõusolekut

ning arvestades järgmist:

(1) Kooskõlas nõukogu 26. oktoobri 2015. aasta otsusega (EL) 2016/123[3] kirjutati 21. detsembril 2015 alla ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Kasahstani Vabariigi vahelisele laiendatud partnerlus- ja koostöölepingule, eeldusel et see hiljem sõlmitakse.

(2) Lepinguga süvendatakse märgatavalt Euroopa Liidu poliitilist ja majanduslikku kohalolekut Kesk-Aasias. Lisaks tugevdatakse lepinguga poliitilist dialoogi ja parandatakse koostööd paljudes valdkondades eesmärgiga muuta ELi ja Kasahstani Vabariigi kahepoolsed suhted tulemuslikumaks.

(3) Leping tuleks Euroopa Liidu nimel heaks kiita,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Kasahstani Vabariigi vaheline laiendatud partnerlus- ja koostööleping kiidetakse Euroopa Liidu nimel heaks.

Lepingu tekst on lisatud käesolevale otsusele.

Artikkel 2

Nõukogu eesistuja nimetab isiku(d), kes on volitatud Euroopa Liidu nimel esitama lepingu artiklis 281 osutatud teate, et väljendada Euroopa Liidu nõusolekut end lepinguga siduda.

[3] ELT L 29, 4.2.2016, lk 1.

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval[4].

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja

[4] Nõukogu peasekretariaat avaldab lepingu jõustumise kuupäeva *Euroopa Liidu Teatajas*.